

การจ่ายสินบนนำจับการเล่นพนันให้แก่ผู้นำจับ: กรณีศึกษาศาลมีคำพิพากษาไม่ปรับจำเลย Paying Bribes Led to the Arrest of Gambling Leaders: A case study Where the Court has a Verdict not to Fine the Defendant

ภาวิณี คุ่นสงคราม^{1*} และอติเมศร์ อมรสัมฤทธิ์โชติ²

Phawinee Kunsongklam^{1*} and Athimet Amornsumritshot²

¹อาจารย์ คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

²อาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹Lecturer from the Faculty of Law and Political Science Northern College

²Lecturer from the Faculty of Law Mahasarakham University

*Corresponding Author Email: phawinee.mungming@gmail.com

Received: 11 June 2023

Revised: 11 July 2023

Accepted: 13 July 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจ่ายสินบนนำจับและหลักการของการกำหนดและคำนวณการจ่ายสินบนนำจับ 2. เพื่อศึกษากฎหมายและมาตรการการมีคำพิพากษาของศาลและแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาของประเทศไทย และ 3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์กฎหมายรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอันจะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ บทความ วรรณกรรม คำพิพากษาศาลฎีกา แล้วจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวคิดในการจ่ายสินบนนำจับ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการสั่งปรับ การที่ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจลงโทษจำคุก โดยไม่มีการลงโทษปรับเข้ามาในคดี ในส่วนกรณีที่มีคำขอให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเข้ามาตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการพนันฯ ศาลจะไม่พิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับ 2) กฎหมายและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการจ่ายสินบนนำจับ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่พิพากษาปรับจำเลย พบว่า ศาลจะสั่งให้จ่ายก็ต่อเมื่อมีการลงโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิดด้วยเป็นประมาณ ถ้าศาลไม่ลงโทษปรับแล้วจะเอาอะไรมาเป็นเกณฑ์คำนวณว่าผู้กระทำความผิดจะต้องจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับเท่าใด การจ่ายเงินของกลางเป็นเงินสินบนนำจับนั้นต้องวางโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิดเป็นหลัก และ 3) วิเคราะห์กฎหมายรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอันจะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป พบว่า ควรแก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 มาตรา 15 โดยลบข้อจำกัดของเงื่อนไขในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการสั่งปรับศาลสามารถที่จะใช้ดุลพินิจกำหนดการสั่งจ่ายสินบนนำจับ ให้แก่ผู้นำจับ เพื่อประโยชน์และให้เหมาะสมเป็นรายบุคคลต่อไป

คำสำคัญ: การพนัน, สินบนนำจับ, คำพิพากษา

Abstract

This research consists purposes were 1. to Concepts and theories about paying bribes for arrest and the principle of determining and calculating the payment of bribes brought to the arrest 2. to study the law and measures for having court judgments and guidelines of judgments of the Supreme Court of Thailand and 3. to Analyze the law, including problems with law enforcement, which will be used as guidelines for solving additional legal problems in related areas. This research is a qualitative research with studies and research from documents, articles, literature, judgments of the Supreme Court. Then the data will be used for Content

Analysis. The research results found that 1) The concept of paying bribes for arrest In the case where the court sentenced the defendant to imprisonment without a fine, it was found that the court's discretion to impose imprisonment without a penalty fine entered into the case In the event that there is a request to pay bribes to bring the arrester under Section 15 of the Gambling Act The court will not order to pay bribes brought to the leader of the arrest 2) Laws and legal measures relating to bribery payments in the case where the court sentenced the defendant to imprisonment without giving the defendant a fine, it was found that the court would order to pay only when the offender was punished with a fine of approximately If the court does not impose a fine, then what is the basis for calculating how much the offender must pay the bribe to the leader of the arrest? The payment of the exhibits as bribes to lead the arrest is primarily subject to a fine to the offender and 3) Analyze the law, including problems with law enforcement, which will be used as guidelines for solving additional legal problems in related areas. It found that Section 15 of the Gambling Act, B.E. 2478 should be amended by removing the limitation of conditions in the event that the court sentenced the defendant to imprisonment without a fine. The court can, at its discretion, determine the payment of bribes brought to the arrest. to the leader for the benefit and appropriateness of the individual.

Keywords: Gambling, Bribery, Judgement

บทนำ

การพนันอยู่กับสังคมไทยมาตั้งแต่ที่จำความได้ แม้ว่าการพนันจะไม่ใช่วิถีชีวิตที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็ยังเป็นปัญหาในสังคมอย่างหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากและยังเป็นอบายมุขที่จะนำไปสู่การเกิดความเสี่ยงและความสำคัญของการใช้กฎหมายลักษณะในทางการเล่นพนัน (ปิยพรรณ พรหมเมศร, 2556) เรื่องความเสี่ยงการเสี่ยงโชคเป็นของอยู่คู่กันมานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีงานเทศกาล งานบุญประเพณีต่าง ๆ หรืองานศพที่จัดขึ้นในวัด จะพบเห็นว่า มีการตั้งวงเล่นการพนันกันอยู่เสมอ จนทำให้ทุกคนต้องหันกลับมามองว่าการพนันนั้นคือปัญหาสังคมหรือไม่ แม้ว่าเราจะไม่สามารถแก้ปัญหาให้การเล่นพนันนั้นหมดไปจากสังคมไทยหรือประเทศไทยได้ แต่เราประชาชนชาวไทยที่อยู่ในสังคมส่วนรวมที่มีทั้งเด็กและเยาวชนร่วมไปถึงคนชรา ก็สามารถที่จะเป็นหูเป็นตาช่วยกันจับหรือแจ้งเบาะแสให้แก่เจ้าหน้าที่ของภาคีรัฐบาลเพื่อการเล่นพนันนั้นเบาบางลงได้ มีคดีที่เกิดขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมาก ล้วนแล้วแต่เป็นคดีอาญาเป็นเป็นผลพวงมาจากการเล่นการพนัน เช่น คดีขโมยทรัพย์ของนายจ้าง คดีลักทรัพย์ของนายจ้าง หรือคดีลักทรัพย์ (เกียรติจิร วังนะสวัสดิ์, 2555) คดีวิ่งราว คดีชิงทรัพย์ หรือคดีปล้นทรัพย์ พอถูกจับผู้กระทำความผิด ส่วนใหญ่จะตอบแบบเดียวกันว่าทำไปเพราะเกิดจากการเป็นหนี้เป็นสิน ไม่มีเงินใช้หนี้เจ้าหนี้และเป็นหนี้ที่เกิดจากการเล่นการพนัน แม้ว่าการเล่นการพนันจะไม่ใช่วิถีชีวิตที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็สืบเนื่องมาจากการเล่นการพนัน จึงทำให้ทุกส่วนของภาครัฐ ภาคสังคม เริ่มหันมามองว่าการพนันเป็นปัญหาทำให้เกิดปัญหาทางสังคมเป็นอย่างมาก สังคมไทยมีความสัมพันธ์กับการพนันมาเป็นเวลานาน โดยการพนันเป็นส่วนหนึ่งของความบันเทิง รวมถึงการเล่นของสังคมไทยเป็นเวลานานและในปัจจุบันยังไม่ได้มีการยกเลิก เพิ่มเติมและแก้ไขบางส่วนจากเดิมแต่อย่างไร

จนทำให้ปัญหามาตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา เรื่องคำนำจับผู้กระทำความผิดฐานเล่นการพนัน ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.๒๔๗๘ มาตรา 15 ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้จำเลยสินบนแก่ผู้นำจับด้วยและให้ศาลสั่งไว้เงินคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสินบนดังกล่าวให้จ่ายจากเงินที่ได้จากของกลางซึ่งศาลสั่งริบเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว หรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล ย่อมเป็นที่เห็นได้ว่าเงิน

สินบนนำจับนั้น ศาลจะสั่งให้จำคุกต่อไปเมื่อมีการลงโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิด ถ้าศาลไม่ลงโทษปรับแล้วจะนำมาเป็นเกณฑ์การคำนวณว่าผู้กระทำความผิดจะต้องจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับได้ การจ่ายเงินของกลางเป็นเงินสินบนนำจับนั้นต้องวางโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิดเป็นหลัก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยศึกษาถึงปัญหาทางกฎหมาย โดยเฉพาะกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยโดยไม่มีการสั่งปรับ ทำให้ไม่มีคำสั่งจ่ายค่าสินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับ โดยจะทำการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันรวมถึงการศึกษาแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 โดยค้นคว้าจากเอกสารเชิงแนวความคิดเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติที่บังคับใช้สำหรับอัตราโทษของการเล่นการพนันเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมในการนำไปสู่การพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้ระบบกฎหมายไทยมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบังคับใช้และต่อสาธารณะชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจ่ายสินบนนำจับและหลักการของการกำหนดและคำนวณการจ่ายสินบนนำจับ
2. เพื่อศึกษากฎหมายและมาตรการการมีคำพิพากษาของศาลและแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์กฎหมายรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอันจะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลการวิจัย ได้แก่ การศึกษาวิจัยทางด้านเอกสาร (Document Research) ศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากตำรา บทความทางวิชาการและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ค้นคว้าได้จากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Documentary Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการ งานวิจัยและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายสินบนนำจับ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการสั่งปรับ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการจ่ายสินบนนำจับ และหลักการของการกำหนดและคำนวณการจ่ายสินบนนำจับ

ผลการวิจัยพบว่า การพนัน คือ การเล่นชนิดหนึ่งเพื่อเอาเงินหรือสิ่งอื่นใดด้วยการเสี่ยงโชค โดยการทำนายหรือคาดเดาผลที่เกิดขึ้นในอนาคต การพนันอาจแบ่งได้หลายอย่าง เช่น การพนันในการแข่งขัน ตัวอย่างเช่น เกมไพ่ เกมลูกเต๋า การพนันโดยการทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเช่น การแทงบอล การแทงม้า และการพนันที่ไม่มีการแข่งขันโดยขึ้นกับความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่เกิด พนันจะมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ได้ตกลงร่วมกันเสี่ยงโชค โดยการเอาจากทรัพย์สินที่ตนนำมาารวมร่วมกันเพื่อพนันกันและยังเป็นอบายมุขอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชาชนลุ่มหลงในการเสี่ยงโชค ซึ่งอาจทำให้คนในครอบครัวของผู้เล่นได้รับความ

เดือดร้อนเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกันจนนำไปสู่การแยกทาง หย่าร้างกันในที่สุด และอาจเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ซึ่งรวมไปถึงเศรษฐกิจของประเทศและศีลธรรมของประชาชน

“พนัน” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึง เล่นเอาเงินหรือสิ่งอื่นใดโดยอาศัยความเฉลียวฉลาด ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบ และฝีมือ รวมไปถึงโชคอีกด้วย การเล่นเช่นนั้นเรียกว่า การพนัน เนื่องจากพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่ได้กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “พนัน” ไว้โดยเฉพาะ แต่จากการศึกษากฎหมายดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า คำว่า “พนัน” นั้น มีความหมายเช่นเดียวกับความหมายทั่วไป

“สินบนนำจับ” ตามพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง เงินรางวัลที่รัฐให้แก่บุคคลใดที่ชี้ช่องให้เจ้าพนักงานไป จับการพนันรายใด รายหนึ่งได้สำเร็จ ส่วนสินบนตามประมวลกฎหมายอาญา หมายถึงเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นที่ให้แก่เจ้าพนักงานเพื่อจูงใจให้เขากระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ของตน

“สินบนนำจับ” ตามมาตรา 15 เป็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อสนับสนุนการปราบปรามการพนันที่ผิดกฎหมาย โดยให้ผู้กระทำความผิดเป็นผู้จ่ายสินบนแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนเงินกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วย หรือถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสินบนดังกล่าว ให้รัฐจ่ายเงินให้แก่บุคคลใดที่ชี้ช่องให้เจ้าพนักงานไปจับการพนันรายใดรายหนึ่งได้สำเร็จ โดยจ่ายจากเงินของกลางซึ่งศาลสั่งริบเมื่อคดีถึงที่สุดหรือจากเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาล หากผู้กระทำความผิดได้รับโทษจำคุกแต่เพียงอย่างเดียว ก็จะทำให้สินบนนำจับมิได้ แม้คดีนั้นจะมีเงินของกลางที่ศาลสั่งให้ริบอยู่ด้วยก็ตาม เนื่องจากมาตรา 15 กำหนดให้ศาลสั่งไว้ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของเงินค่าปรับก่อน ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินสินบน จึงให้ศาลสั่งให้จ่ายเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดของกลางที่ศาลสั่งริบไว้ หรือถ้าไม่มีของกลางให้ริบก็ให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

2. การศึกษามาตรการการมีคำพิพากษาของศาลและแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาของประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า การพนันในประเทศไทย ยังคงเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่จริงๆ แล้วการพนันเพิ่งเริ่มผิดกฎหมายเมื่อ ปี พ.ศ. 2473 ซึ่งเป็น พ.ร.บ. การพนันฉบับแรก และมีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็น พ.ร.บ. การพนัน ฉบับที่ 2 คือ พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ. 2478 และยังใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน ซึ่งอาจจะมีการออกกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมบ้าง แต่โดยหลักแล้วยังเหมือนเดิม กฎหมายการพนันฉบับปี พ.ศ.2478 ห้ามเล่นการพนันหลายชนิด นอกจากจะได้รับการอนุญาตชั่วคราวจากตำรวจออกให้ในโอกาสพิเศษเป็นระยะเวลาสั้น ๆ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้การควบคุมอย่างเข้มงวดทั้งสถานที่และเวลา (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2556) แต่ปรากฏว่ากฎหมายไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและไม่สามารถบังคับใช้ได้ ผู้ที่แฉเบาะแสหรือนำจับแก่ผู้เล่นการพนันในกรณีที่ไม่มีความพิพากษาสั่งจ่ายค่าปรับกับผู้กระทำความผิด ทำให้ผู้แฉเบาะแสหรือนำจับไม่สามารถได้รับรางวัลนำจับ (สังศิต พิริยะรังสรรค์, 2546, น.90-91; รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2556)

3. การศึกษาวิเคราะห์กฎหมายรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอันจะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญห

ผลการวิจัยพบว่า และจากการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอันจะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญห มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 บทบัญญัติของกฎหมายไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ โดยเฉพาะในส่วนของเจตนารมณ์ของกฎหมาย กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการสั่งปรับ เมื่อไม่สั่งปรับจำเลยก็ไม่สามารถ สั่งจ่ายเงินรางวัลนำจับให้แก่ผู้นำจับได้ โดยเหตุผลที่ว่า ถ้าไม่สั่งปรับจำเลย ก็ยากแก่การนำมาคำนวณการสั่งจ่ายเงินรางวัลนำจับได้

3.2 ขาดบทกำหนดเงินรางวัลตอบแทนสำหรับบุคคลที่พบเห็นหรือทราบแล้วทำการแจ้ง แม้ว่าจะมีการกำหนดให้ผู้พบเห็นหรือทราบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเล่นพนัน ที่แจ้งข้อมูลหรือข่าวสารต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่กลับไม่มีบทกำหนดเงินรางวัลตอบแทนสำหรับผู้พบเห็นหรือทราบแล้วทำการแจ้ง และหากเป็นเช่นนี้ อาจเกิดการกระทำความผิดเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ที่พบเห็นการกระทำความผิดหรือทราบแล้วไม่ทำการแจ้งการกระทำความผิดฐานเล่นการพนันต่อพนักงานเจ้า

ที่อีกทั้ง ยังเป็นการสร้างบรรทัดฐานในทางสังคมที่เหมือนเป็นการส่งเสริมให้ ประชาชนทั่วไปปล่อยปะละเลยในหน้าที่ของพลเมืองที่ดี

จากการศึกษาแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่นำมาตรการ การไม่สั่งจ่ายเงินสินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับ ตามรายละเอียด ดังนี้

1) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3961/2563 พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 12 (1) บัญญัติโทษในความผิดฐานจัดให้มีการเล่นการพนันสลากกินรวบไว้ว่า “ให้ลงโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกโทษหนึ่ง” ซึ่งคำว่า “อีกโทษหนึ่ง” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้คำจำกัดความไว้ว่า หมายถึง กระทบความส่วนหนึ่ง โดยมีใช้บังคับให้ศาลต้องลงโทษจำคุกและปรับด้วยเสมอ จึงเท่ากับกฎหมายกำหนดให้ลงโทษทั้งจำคุกและปรับด้วย แต่ถ้าศาลเห็นสมควรแก่พฤติการณ์แห่งคดี ก็มีอำนาจใช้ดุลพินิจลงโทษจำคุกโดยไม่จำต้องลงโทษปรับด้วยก็ได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 20 สำหรับเงินสินบนนำจับนั้น ในกรณีที่มีคำขอให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการพนันฯ ศาลจะพิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับได้ก็ต่อเมื่อมีการลงโทษปรับด้วย เพราะจำนวนเงินค่าปรับจะต้องนำมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณว่าจะต้องจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อคดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษาลงโทษจำคุกแต่อย่างเดียว โดยไม่ลงโทษปรับจึงไม่อาจจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับได้ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 ลงโทษจำคุกแต่อย่างเดียวโดยไม่ลงโทษปรับและไม่สั่งให้จำเลยจ่ายเงินสินบนนำจับจึงชอบแล้ว

2) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 860/2530 ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 15 และพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2490 มาตรา 3 ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้จ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับ และให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดใช้สินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วยนั้น ศาลจะสั่งให้ผู้กระทำความผิดจ่ายสินบนนำจับก็ต่อเมื่อมีการลงโทษปรับด้วย เพราะค่าปรับเป็นเกณฑ์ในการคำนวณว่า ผู้กระทำความผิดจะต้องจ่ายสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเท่าใด ดังนั้นในกรณีที่ศาลลงโทษจำคุกจำเลยแต่อย่างเดียว ศาลไม่สั่งให้จำเลยจ่ายสินบนนำจับ

3) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1438/2506 ศาลฎีกาเห็นว่า เรื่องค่านำจับผู้กระทำความผิดฐานเล่นการพนันนี้ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มาตรา 15 ประกอบกับพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2490 มาตรา 3 กล่าวว่า ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้จ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับด้วยและให้ศาลสั่งไว้ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วยอีกโทษหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสินบนดังกล่าว ให้จ่ายจากเงินที่ได้จากของกลางซึ่งศาลสั่งริบเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว หรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

4) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1266/2536 จำเลยที่ 1 เป็นผู้จัดให้มีการเล่นพนันเบี้ยโบก มีผู้ร่วมเล่นจำนวนมากถึง 35 คน แต่ยึดเงินของกลางได้เพียง 300 บาท จำเลยที่ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ไม่ปรากฏพฤติการณ์เปิดเป็นบ่อนการพนันประกอบกับเหตุเกิดในช่วงเทศกาลสงกรานต์ สมควรรอการลงโทษจำเลยที่ 1 ไว้มีกำหนด 2 ปี โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสามสืบหาได้ร่วมกันเล่นการพนันเบี้ยโบก พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่รับอนุญาต โดยจำเลยที่ 1 เป็นผู้จัดให้มีการเล่น จำเลยนอกนั้นเป็นผู้เล่น ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 4, 5, 6, 10, 12, 15 ที่แก้ไขแล้ว ธิของกลางและให้จ่ายเงินสินบนนำจับตามกฎหมาย ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน แม้จะมีผู้ร่วมเล่นเป็นจำนวนมากก็ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าจำเลยที่ 1 เปิดเป็นบ่อนการพนัน ทั้งยึดเงินของกลางได้เพียง 300 บาท เท่านั้นประกอบกับเหตุเกิดในช่วงเทศกาลสงกรานต์ สมควรให้ออกาสจำเลยที่ 1 กลับตัวเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง โดยรอการลงโทษให้แก่จำเลยที่ 1 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาจำเลยที่ 1 ฟ้องขึ้น” พิพากษาแก้เป็นว่า ให้บังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

5) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 52/2530 การพนันสลากกินรวบเป็นการพนันที่มอมเมาประชาชน เป็นอบายมุขที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของชาติบ้านเมือง ต้องกำราบปราบปรามมิให้มีการเล่นหรือให้ลดน้อยลง จำเลยเป็นเจ้ามือรายใหญ่ตาม

สมุดจดสลากกินรวบของกลางปรากฏว่ามีการเล่นการพนันกันถึงหลายแสนบาท ที่ศาลอุทธรณ์ใช้ดุลพินิจไม่รื้อการลงโทษจำเลยนั้น ชอบแล้ว ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การพนันสลากกินรวบเป็นการพนันที่มอมเมาประชาชนเป็นอบายมุขที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ เศรษฐกิจของชาติบ้านเมือง ต้องกำราบปราบปรามมิให้มีการเล่นหรือให้ลดน้อยลง จำเลยเป็นเจ้ามือรายใหญ่ตามสมุดจดสลากกิน รวบของกลางปรากฏว่ามีการเล่นการพนันกันถึงหลายแสนบาท ศาลอุทธรณ์ใช้ดุลพินิจไม่รื้อการลงโทษจำเลย ศาลฎีกาเห็นพ้อง ด้วย ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่จำเลยยกขึ้นอ้างในฎีกาว่าศาลฎีกาเคยรื้อการลงโทษให้นั้น ปรากฏว่าจำเลยในคดีดังกล่าวมิใช่เจ้ามือ รายใหญ่ข้อเท็จจริงไม่ตรงกับคดีนี้ ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

6) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1997/2525 จำเลยจัดให้มีการเล่นการพนันไฮโลว์และเป็นเจ้ามือรับกินรับใช้ในงานทำบุญศพ ร้อยวันของแม่ยายเงินของกลางที่ยึดได้มีเพียง 111 บาท ผู้ร่วมเล่นมีถึง 15 คน เชื่อได้ว่าเป็นการเล่นพนันกันครั้งละเล็กๆน้อยๆ สมควรรื้อการลงโทษจำคุกให้

7) ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมายว่าจำเลยที่ 1 จัดให้มีการเล่นการพนันและเข้าร่วมเล่นเป็นเจ้ามือรับกินรับใช้ เนื่องในงาน ทำบุญศพร้อยวันของแม่ยาย มิใช่เล่นเป็นอาชีพ ทั้งเงินของกลางที่เจ้าพนักงานยึดได้ก็ มีจำนวนเพียง 111 บาท เปรียบเทียบกับ จำนวนผู้ร่วมเล่นซึ่งมีจำนวนถึง 15 คนแล้วเชื่อได้ว่าเป็นการเล่นพนันกันครั้งละเล็ก ๆ น้อย ๆ เมื่อได้คำนึงถึงสภาพความผิด ดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกาสจำเลยที่ 1 กลับตัว ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและปรับจำเลยที่ 1 แล้วรื้อการลงโทษจำคุกไว้ ชอบแล้ว ฎีกาจำเลยที่ 1 ฟังขึ้น

8) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1886/2533 แม้จะมีผู้เข้าร่วมเล่นการพนันเป็นจำนวนมาก แต่เงินของกลางมีเพียง 23 บาท แสดงว่าการเล่นพนันกันครั้งละเล็ก ๆ น้อย ๆ และยังมีเหตุน่าเชื่อว่าการเล่นการพนันกันดังกล่าวเป็นการเล่นพนันกันใน ระหว่างบรรดาผู้ที่ไปช่วยงานฉาบฉวยงานศพของจำเลยที่ 1 ทั้งจำเลยที่ 1 และที่ 15 ต่างมีการงานทำเป็นหลักแหล่ง และไม่ ปรากฏว่าเคยต้องโทษจำคุกมาก่อนอยู่ในวิสัยที่จะกลับตนเป็นพลเมืองดีได้ เป็นเหตุสมควรที่จะรื้อการลงโทษจำเลยทั้งสองดังกล่าว ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า แม้คดีนี้จะมีความว่ามีผู้เข้าร่วมเล่นการพนันเป็นจำนวนมากแต่ก็ปรากฏว่าเงินของกลางมีเพียง 23 บาท แสดง ว่าเป็นการเล่นพนันกันครั้งละเล็ก ๆ น้อย ๆ นอกจากนั้นกรณียังมีเหตุน่าเชื่อตามที่จำเลยที่ 1 และที่ 15 ฎีกาอีกด้วยว่าการเล่นการ พนันกันดังกล่าวเป็นการเล่นพนันกันในระหว่างบรรดาผู้ที่ไปช่วยงานฉาบฉวยงานศพของจำเลยที่ 1 ทั้งจำเลยที่ 1 และที่ 15 ต่างมีการงานทำเป็นหลักแหล่งโดยเป็นพนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และไม่ปรากฏว่าเคยต้องโทษจำคุกมาก่อน อยู่ในวิสัยที่จะกลับตนเป็นพลเมืองดีได้ จึงเห็นสมควรให้ออกาสแก่จำเลยที่ 1 และที่ 15 สักครั้ง ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุก จำเลยที่ 1 และที่ 15 โดยไม่รื้อการลงโทษนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 15 ฟังขึ้นบางส่วน แต่เพื่อให้ หลากจำ เห็นสมควรให้ลงโทษปรับจำเลยที่ 1 และที่ 15 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นด้วย พิพากษาแก้เป็นว่า ให้บังคับคดีไปตามคำ พิพากษาศาลชั้นต้น ดังแนวคำพิพากษาศาลฎีกาข้างต้น ย่อมเป็นที่เห็นได้ว่าการสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับ ศาลจะสั่งให้จ่ายได้ก็ต่อเมื่อ มีการลงโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิดด้วยเป็นประมาณ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาไม่ลงโทษปรับแก่จำเลยแล้ว ศาลไม่สามารถนำมาเป็น เกณฑ์คำนวณ ว่าผู้กระทำความผิดจะต้องจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเท่าใด การจ่ายเงินของกลางเป็นเงินสินบนนำจับนั้นต้องวางโทษ ปรับแก่ผู้กระทำความผิดเป็นหลัก ถ้าจำเลยไม่จ่ายเงินสินบนนำจับ จึงให้เอาเงินของกลางจ่ายเป็นค่าสินบนนำจับได้ ข้อสำคัญศาลต้อง วางโทษปรับจำเลยเสียก่อน หากไม่วางโทษปรับจำเลย ก็ไม่สามารถสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับได้ จะเห็นได้ว่าไม่เป็นไปตาม แนวนโยบายของภาครัฐ เนื่องจากประชาชนกับหน่วยงานรัฐ เจ้าหน้าที่ ยังคงสามารถพึ่งพาข้อมูลหลักฐานซึ่งกันและกัน การที่ศาล พิพากษาจ่ายค่าสินบนนำจับหรือรางวัลจากการแจ้งเบาะแสแก่ผู้นำจับนั้น ส่วนหนึ่งสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนที่พบเห็น การกระทำความผิดซ้ำ ๆ ไม่เพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายและการที่ผู้กระทำความผิดแล้วถูกลงโทษ อาจทำให้คิดก่อนที่จะ ประพฤติผิดซ้ำอีกครั้ง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายเงินบนนำจับ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการสั่งปรับ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจ่ายเงินบนนำจับและหลักการของการกำหนดและคำนวณการจ่ายเงินบนนำจับ พบว่า เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่แตกต่างไปจากองค์ความรู้เดิม เนื่องจากผลการศึกษาที่ผ่านมา ส่วนใหญ่มักเป็นองค์ความรู้ในแง่ที่ศาลสั่งจ่ายเงินบนนำจับ แต่ผู้กระทำความผิดไม่จ่ายเงินบนนำจับในส่วนนี้ แต่ประเด็นสำคัญของงานวิจัยฉบับนี้ เป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกผู้กระทำความผิดฐานเล่นการพนันอย่างเดียว แต่ไม่ได้มีคำพิพากษาปรับผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยต่อยอดที่เพิ่มเติมจากองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิม หมายถึง การที่ศาลสั่งจำคุกผู้กระทำความผิดเล่นการพนัน ศาลจะไม่สั่งจ่ายเงินรางวัลนำจับหรือจ่ายเงินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับแต่อย่างใด

2. เพื่อศึกษากฎหมายและมาตรการการมีคำพิพากษาของศาลและแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาของประเทศไทย พบว่า เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับแนวคำพิพากษาศาลฎีกาของประเทศไทยรวมถึงการศึกษาทบทวนศึกษา คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 โดยค้นคว้าจากเอกสารเชิงแนวความคิดเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติที่บังคับใช้สำหรับอัตราโทษของการเล่นการพนัน ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการเล่นการพนัน ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มาตรา 15 ประกอบกับพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2490 นั้น ในกรณีมีผู้นำจับหรือแจ้งเบาะแสจับให้พนักงานอัยการร้องขอและให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วยนั้น เงินสินบนนำจับนี้ ศาลจะสั่งให้จ่ายก็ต่อเมื่อมีการลงโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิด เพราะเป็นเกณฑ์คำนวณว่าผู้กระทำความผิดจะต้องจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับเท่าใด ในคดีที่ศาลลงโทษจำคุกเพียงอย่างเดียว โดยไม่ลงโทษปรับ ศาลนั้นไม่สามารถสั่งให้จำเลยจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับได้

3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์กฎหมายรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอันจะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา พบว่า กฎหมายยังไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นของปัญหาและยังขาดความชัดเจน ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะให้แก่ปัญหาดังกล่าวด้วยการเพิ่มเติม การสั่งจ่ายเงินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับกับให้ยกเลิกบทบัญญัติของกฎหมายกรณีการสั่งจ่ายเงินบนนำจับนั้นจะต้องนำมาคำนวณจากค่าปรับที่ศาลได้มีคำพิพากษาปรับจำเลย แม้ว่าศาลจะมีคำพิพากษาไม่ปรับจำเลย ผู้พิพากษาก็สามารถใช้ดุลพินิจสั่งจ่ายเงินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาและเปรียบเทียบคำพิพากษาศาลฎีกาของประเทศไทย ในเรื่องการเล่นการพนันกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลย แต่ไม่มีการปรับทำให้ศาลไม่สามารถสั่งจ่ายเงินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับได้ รวมไปถึงได้ศึกษาตีความที่น่าสนใจบางคดีที่ขึ้นสู่ศาลในประเทศไทย ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 โดยค้นคว้าจากเอกสารเชิงแนวความคิดเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติที่บังคับใช้สำหรับอัตราโทษของการเล่นการพนัน ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการเล่นการพนัน เพื่อรวบรวมวัตถุประสงค์ในการค้นคว้าศึกษาให้มากที่สุด

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัญหาการจ่ายเงินบนนำจับการเล่นพนันให้แก่ผู้นำจับ กรณีศาลมีคำพิพากษาไม่ปรับจำเลย ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. บทบัญญัติของกฎหมายไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ พบว่า ความไม่สอดคล้องในระหว่างบทบัญญัติกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากจะส่งผลทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนอีกด้วย ดังนั้น เมื่อเจตนารมณ์ของกฎหมายมุ่งประสงค์ที่จะจ่ายเงินบนนำจับ แต่กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการสั่งปรับ

พบว่า การที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีคำสั่งปรับ เมื่อไม่สั่งปรับจำเลยก็ไม่สามารถส่งจำเลยเงินรางวัลนำจับให้แก่ผู้นำจับได้ โดยเหตุผลที่ว่า ถ้าไม่สั่งปรับจำเลย ก็ยากแก่การนำมาคำนวณการส่งจำเลยเงินรางวัลนำจับได้ ในความผิดฐานดังกล่าวด้วย

2. ขาดบทกำหนดเงินรางวัลตอบแทนสำหรับผู้พบเห็นหรือทราบแล้วทำการแจ้ง แม้ว่าจะมีการกำหนดให้ผู้พบเห็นหรือทราบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเล่นพนัน ให้แจ้งข้อมูลหรือข่าวสารต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่กลับไม่มีบทกำหนดเงินรางวัลตอบแทนสำหรับผู้พบเห็นหรือทราบแล้วทำการแจ้งและเป็นหากเป็นเช่นนี้ อาจเกิดการกระทำความผิดเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้พบเห็นการกระทำความผิดหรือทราบแล้วไม่ทำการแจ้ง อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรทัดฐานในทางสังคม ที่เหมือนเป็นการส่งเสริมให้ คนทั่วไปปล่อยปละละเลยในหน้าที่ของพลเมืองที่ดีอีกด้วย

3. ขาดบทสนับสนุนสำหรับผู้พบเห็นหรือทราบการกระทำความผิดแล้วดำเนินการแจ้งเบาะแสหรือแจ้งการนำจับ พบว่า ในทางกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 หากมีผู้ใดพบเห็นผู้กระทำความผิดฐานเล่นการพนัน และแจ้งเบาะแสหรือแจ้งนำจับ จะได้รับเงินรางวัลตอบแทนคือ สิบบนนำจับ แต่เนื่องจากแนวคำพิพากษาฎีกา ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยในฐานความผิดเล่นการพนัน โดยไม่มีคำพิพากษาสั่งปรับ ศาลไม่สามารถคำนวณส่งจำเลยเงินสินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับได้ การที่ไม่มียกเว้นของกฎหมายในส่วนสิบบนนำจับให้แก่ผู้นำจับในส่วนที่มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกอย่างเดียวแม้ว่าอัตราโทษจะหนักกว่าคำพิพากษาที่โทษจำคุกให้เป็นรอกการลงโทษก็ตาม เหมือนเป็นการส่งเสริมให้คนในสังคมมองข้ามไม่สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนให้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมและทำให้ประชาชนไม่ใส่ใจกับปัญหาการพนันที่พบเห็นหรือทราบการกระทำความผิดเพราะไม่ใช่เรื่องของตนทำไปก็ไม่ได้รับค่าตอบแทนแบบจูงใจ

4. ปัญหาเรื่องของหน่วยงานที่รับผิดชอบ พบว่า กฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ต่างจากการกระทำความผิดฐานอื่น อาทิ พระราชบัญญัติจราจรทางบก, พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษฯ ในเรื่องของหน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นผู้รับผิดชอบในการจ่ายเงินรางวัลนำจับให้แก่ประชาชนผู้แจ้งเบาะแสหรือแจ้งนำจับ โดยจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง แต่กฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 จึงเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไข เนื่องจากต่อให้บทบัญญัติของกฎหมายจะเขียนไว้ดีเพียงใด หากศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยหรือผู้กระทำความผิดฐานเล่นการพนัน โดยไม่มีคำพิพากษาปรับแก้จำเลยหรือผู้กระทำความผิด อาจจะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่ฝ่ายนิติบัญญัติต้องการ และจะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ในอนาคตอีกมากมาย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการจ่ายสินบนนำจับ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีคำสั่งปรับ พบว่า หน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ต้องให้การคุ้มครองผู้แจ้งนำจับ ถือได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งในการจะช่วยกันพัฒนาประเทศ ประชาชนส่วนใหญ่ที่พบเห็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเล่นการพนัน มักจะไม่ยุ่งหรือแจ้งข้อมูลเพื่อขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดเพราะกลัวผลที่จะตามมาในภายหลังหรือเกรงกลัวกลุ่มผู้มีอิทธิพลหรือเมื่อมีการแจ้งเบาะแสหรือแจ้งการนำจับให้แก่เจ้าหน้าที่ไปแล้วแต่เจ้าหน้าที่ยังคงเพิกเฉยไม่สนใจหรือดำเนินการเข้าจับกุม เจ้าหน้าที่จะต้องให้การคุ้มครองคือปกปิดข้อมูลส่วนตัวบุคคลที่นำจับให้เป็นความลับ เมื่อผู้นำจับแจ้งเบาะแสหรือแจ้งจับผู้กระทำความผิด แล้วศาลไม่มีคำพิพากษาสั่งจ่ายสินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับ ทั้งนี้ผู้วิจัยเสนอให้ มีกองทุนช่วยเหลือเยียวยาให้กับผู้นำจับ กรณีที่ศาลมีพิพากษาสั่งไม่จ่ายสินบนนำจับ อีกทั้ง ยังต้องเพิ่มการรณรงค์ส่งเสริมมาตรการป้องกันและมาตรการปราบปรามการพนัน โดยมีมาตรการจูงใจในการแจ้งเบาะแสจับกุมผู้กระทำความผิดการพนันที่ผิดกฎหมาย เช่น ผู้แจ้งเบาะแส จะได้รับรางวัลนำจับจำนวนกึ่งหนึ่งของค่าปรับผู้กระทำความผิดการพนันในครั้งนั้นจากหน่วยงานภาครัฐหรือกรณีที่ศาลไม่มีคำพิพากษาสั่งจ่ายค่าปรับผู้กระทำความผิดการ

พนัน ศาลสามารถส่งจ่ายรางวัลนำจับหรือค่าสินบนให้กับผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้นำจับ การกำหนดอัตราจ่ายเงินรางวัลนำจับได้ตามดุลพินิจของผู้พิพากษาโดยยึดอัตราโทษจำคุก และหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องให้การสนับสนุนภาคประชาชนโดยถ่ายทอดความรู้จัดให้มีการเผยแพร่และรณรงค์เกี่ยวกับ ลด ละ เลิก การเล่นการพนันให้แก่ประชาชนและให้ประชาชนช่วยกันเป็นหูเป็นตา เพื่อให้เกิดกระทำความผิดฐานผู้จัดให้มีการเล่นการพนันและผู้ร่วมเล่นการพนันให้น้อยที่สุดจนถึงขั้นไม่พบการเล่นการพนันเลย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติม ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2487 มาตรา 15 สำหรับผู้กระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเล่นการพนัน โดยการกำหนดโทษที่มีอัตราโทษจำคุกผู้กระทำความผิดอย่างเดียว แต่ไม่ได้มีการกำหนดโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ให้ศาลหรือผู้พิพากษาเป็นผู้กำหนดเงินรางวัลสินบนนำจับเองได้ โดยไม่ต้องพิจารณาคำนิ่งถึงว่าจะมีการลงโทษปรับหรือไม่

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย จากงบประมาณรายได้ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ปี 2565 และจึงขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักวิจัยที่ได้เสนอแนะ วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะทางที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยเรื่องนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

ปิยพรรณ พรหมเมศร. (2556). *กฎหมายเกี่ยวกับการพนัน: ศึกษามาตรการหลักเลี่ยงการลงโทษจำคุกแก่ผู้เล่นการพนัน*

กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษาการพนัน

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2555). *กฎหมายอาญาภาคความผิด* กรุงเทพมหานคร: บริษัทกรุงสยามพับลิชชิง จำกัด

ทะนงศักดิ์ ถิ่นศรีนวล. (2529). *กฎหมายเกี่ยวกับการพนัน*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). คณะนิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สังคีต พิริยะรังสรรค์, นวลน้อย ตรีรัตน์, ยงยุทธ ไชยพงศ์ และคณะ. (2546). *เศรษฐกิจการพนันทางเลือกเชิงนโยบาย*.

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลและศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รัตพงษ์ สอนสุภาพ. (2556). *บ่อนการพนันชายแดน: แนวทางการบริหารจัดการ*. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย

สมพร พรหมพิตร, ดร. โสภณ พันธ์, ศรีนิดา พรหมพิตร และโดม วิศิษฐ์สรอรรถ. (2543). *กฎหมายการพนันฉบับ*

ทำงาน. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2566, จาก <https://wiki.ocsc.go.th/media>.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). *พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2564, จาก

<https://krisdika.go.th/data/law/law2/%a127/%a127-20-9999-update.htm>

_____. (2562). *ประมวลกฎหมายอาญา*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2564, จาก

<https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=443287&ext=pdf>